

Sekkumise „Investeeringud ettevõtluskeskkonna arendamiseks maapiirkonnas“ kohaliku ettevõtlustaristu toetuse infopäeva (03.09.2025) küsimuste vastused

Küsimuste vastused on koostatud lähtuvalt sekkumise „Investeeringud ettevõtluskeskkonna arendamiseks maapiirkonnas“ [määruses](#) nimetatud **kohaliku ettevõtlustaristu toetuse** nõuetest, mitte konkreetsest taotlusest.

1. Kas optiline kaabel on toetatav?

Optilise kaabli toomiseks ettevõtja majandustegevuses kasutatavas hoones asuva liitumispunkti saab toetust taotleda juhul, kui abi antakse vähese tähtsusega abi alusel.

2. Kas angaar grupiekskursioonide vastuvõtuks ja loengute korraldamiseks on toetatav?

Ei ole. Toetatakse ettevõtja majandustegevuseks vajaliku side, interneti, elektri, gaasi, soojusenergia, vee ja kanalisatsiooniga seotud kohaliku taristu ehitamist, rekonstrueerimist ning vastava taristuga liitumist.

3. Kas territooriumi sisemiste teede killustiku ülekate on toetatav?

Ei ole. Toetatakse ettevõtja majandustegevuseks vajaliku side, interneti, elektri, gaasi, soojusenergia, vee ja kanalisatsiooniga seotud kohaliku taristu ehitamist, rekonstrueerimist ning vastava taristuga liitumist.

4. Kas päikesepatareid on toetatavad?

Ei ole. Päikesepargi, tuulepargi ja akupargi rajamise ning elektrienergia tootmiseseadme, sealhulgas energiat salvestava seadme, ostmise ja paigaldamise kulud ei ole abikõlblikud.

5. Kas alles ehitatavale tootmishoonele on võimalik toetust taotleda?

Ei ole. Kui tootmishoonet, mille jaoks investeeringut taristusse soovitakse teha, toetuse taotlemise hetkel olemas ei ole, pole võimalik ka taristut kasutusele võtta ehk toetuse abil loodut sihipäraselt kasutada. Samuti ei ole antud juhul kitsaskohta, mida toetuse abil leevendada.

6. Kas elektriprojekt on abikõlblik kulu? Kas see võib olla juba tasutud enne projekti kirjutamist, kuid mida saab projekti kuludesse arvestada?

Ehitusprojektiga seotud kuludeks toetust taotleda ei saa, sest elektriprojekt on toetusetaotluse esitamisel nõutav dokument ning enne taotluse esitamist tehtud kulu ei ole abikõlblik.

7. Kas kohalik omavalitsus (KOV) saab kuidagi antud toetusmeetmes osaleda? Millist rolli võivad KOVid antud toetusmeetmes mängida? Kuidas saame aidata eesmärke saavutada? Kellele peaksime infot levitama jne.

Kohalik omavalitsus ei saa sekkumise määruse kohaselt olla taotleja, küll aga saab kohalik omavalitsus olla taotlejale abiks sekkumise eesmärkide täitmisel.

Kohalik omavalitsus, teades oma piirkonna ettevõtete kitsakohti, saab jagada ettevõtetele infot toetuse võimaluste kohta ja innustada ettevõtteid toetust kasutama.

Kohalik omavalitsus saab olla toeks ehitus- ning kasutuslubade õigeaegsel väljastamisel, kooskõlastuste ja muu asjaajamise puhul.

Kohalik omavalitsus saab aidata kaasa lahenduses kokkuleppimisele, kui konkreetses asukohas on ettevõtetal taristuga seoses ühine kitsaskoht. Näiteks vanas kolhoosikeskuses on töökodade territooriumil vaja korda teha vee- ja kanalisatsioonitaristu. Sel juhul on kasusaajaid ettevõtteid mitu ja on vaja kokku leppida, kes võtab projekti eestvedamise enda peale, s.t kes on taotleja. Ehk peab hoopis rääkima vee-ettevõttega, et konkreetse kohaliku taristu kordategemiseks küsiks toetust hoopis tema. Sellistes teemades saavad kohalikud omavalitsuse abiks olla.

8. Kas küttesüsteemi projekteerimine, kui üks projekti tegevus, on abikõlblik?

Ehitusprojekti koostamist ei toetata. Küttesüsteem on hoone oluline osa ja see pole selles sekkumises toetatav. Toetatav on taristu.

9. Kas meetme alla läheb ka projekteerimise rahastamine?

Ei lähe. Ehitusprojekt, kui see on [ehitusseadustiku](#) järgi vajalik, peab olema olema toetuse taotlemise ajaks (esitatakse koos taotlusega) ja selle kulu peab tegema taotleja.

10. Täiendav küsimus eelmisele küsimusele ja vastusele: ehitusseadustik määratleb ehitusprojekti vajaduse üsna ebamääraselt. Seadus fikseerib vaid, mis on ehitis ja mis on rajatis. Võtame näitena, et kuluks on ainult gaasitrass - kas sellele on vaja tehnilist projekti? Või piisab teostusjoonisest ja selle alusel saadavast ehitusteatisest?

Ehitusprojektiks on dokumendid, mille alusel ehitist ehitama hakatakse, sest ehitada tuleb ehitusprojekti alusel. Ehitusprojektil on kolm staadiumit: eelprojekt, põhiprojekt ja tööprojekt. Ehitusloa saamiseks peab ehitusprojekt vastama eelprojekti nõuetele. Ehitusprojekt koosneb joonistest ja tekstist. Tööprojekti ehk kõige detailsema ehitusprojekti puhul võivad selgitused olla toodud ka joonistel. Nõuded ehitusprojektile on esitatud majandus- ja taristuministri määruses "[Nõuded ehitusprojektile](#)".

Teostusjoonis tehakse valmis ehitisele. Seega toetuse taotlemiseks on vaja [määruse](#) kohaselt ehitusprojekti, sest ehitise ehitamisega ei tohi alustada enne taotluse esitamist.

11. Kas taristuinvesteeringu võib teha enne vastava tootmishoone rajamist (ehitusload olemas, lihtsalt tootmishoone ehitusega ei ole veel alustatud).

Kõnealust toetust ei saa taotleda enne hoone rajamist. Kui tootmishoonet, mille jaoks investeeringut taristusse soovitakse teha, taotlemise hetkel olemas ei ole, ei ole võimalik ka taristut kasutusele võtta ehk toetuse abil loodut sihipäraselt kasutada. Samuti ei ole antud juhul kitsaskohta, mida toetuse abil leevendada.

12. Kas saaks taristu toetuse vastust oodates paralleelselt alustada hoone ehitusega?

Ei saa. Kui tootmishoonet, mille jaoks investeeringut taristusse soovitakse teha, taotlemise hetkel olemas ei ole, ei ole võimalik ka taristut kasutusele võtta ehk toetuse abil loodut sihipäraselt kasutada. Samuti ei ole antud juhul kitsaskohta, mida toetuse abil leevendada. Kui hoone on olemas, siis saab kohe peale taotluse esitamist trassi ehitamisega alustada.

13. Kas toetatakse ka hoone osalist renoveerimist? Näiteks laadimisrampide ehitust, katuse renoveerimist, tõsteseadete ostu?

Hoone osaline renoveerimine ei ole abikõlblik, sest hoone ei ole tehnorajatis. Toetatakse ettevõtja majandustegevuseks vajaliku side, interneti, elektri, gaasi, soojusenergia, vee ja kanalisatsiooniga seotud kohaliku taristu ehitamist, rekonstrueerimist ning vastava taristuga liitumist.

14. Kas toetust saab kasutada päikeseenergia kasutusele võtmiseks?

Päikesepaneelide ja akusalvestusseadmete soetamiseks toetust kasutada ei saa.

15. Kas toetust võib saada kinnisvara rendile andev ettevõtte, millel endal puudub muu tegevus?

Ei saa. Toetust ei anta projektidele, mis on seotud kinnisvaraalase tegevusega (EMTAK-i jagu M).

16. Kui ettevõtte asub rendipinnal, kas siis saab ka toetust taotleda?

Taotlejal peab olema õiguslik alus hoonet kasutada.

Ehitis ja selle alune maa peab olema taotleja valduses asjaõiguslikul või võlaõiguslikul alusel ja seda ka vähemalt kolm aastat pärast PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest, kui toetust taotletakse vähese tähtsusega abina.

Kui toetust taotletakse [üldise grupierandi määruse](#) alusel, peab see kohalik taristu olema taotleja valduses asjaõiguslikul või võlaõiguslikul alusel vähemalt ajavahemikul, mis ei ole lühem kui kohaliku taristu täielik amortisatsioon. See on vähemalt 10 aastat.

Täpsema vastuse saame anda siis, kui meil on konkreetse olukorra kohta rohkem infot.

17. Kuidas on kõige mõistlikum hinnapakkumised võtta koostööpartneritelt erinevatele taristu töödele? Kas nn peatöövõtjalt või igalt pakkujalt eraldi?

Eelistatult võiksid hinnapakkumised olla võetud terviklikule asjale. Eraldi võetud hinnapakkumused ei ole ka keelatud, kuid sel juhul tagab toetuse taotleja, et hinnapakkumuste alusel on võimalik tuvastada üheselt arusaadavalt ja läbipaistvalt kogu toetatud tegevuse mõistlik hind.

18. Kas abikõlblik on ka omaniku järelevalve teenus?

Omanikujärelevalve teenus ei ole abikõlblik kulu.

19. Mida täpsemalt tähendab määruses kirjas olev kohalik ettevõtlustaristu?

Kohaliku ettevõtlustaristu all peetakse silmas tehnovõrku ja -rajatist. Välistatud on hooned ja hoonete tehnosüsteem ning teed. Täpsemalt rääkisime sellest infopäeval, mida on salvestusena võimalik järele vaadata PRIA kodulehe [toetuse leheküljelt abiks taotlejale](#) materjalide alt.

20. Kas see võib olla näiteks kaugküttevõrguga liitumiseks vajalik torustik, soojusenergia salvestamise akumulatsioonipaak, soojuspump jääksoojuse kasutamisele võtmiseks ettevõtte soojusvajaduse lahendamiseks või/ja kohalik hoone küttesüsteem?

Toetatakse ettevõtja majandustegevuseks vajaliku side, interneti, elektri, gaasi, soojusenergia, vee ja kanalisatsiooniga seotud kohaliku taristu ehitamist, rekonstrueerimist ning vastava taristuga liitumist.

- Kaugküttevõrguga liitumiseks vajalik torustik – on tehnovõrk, seega toetatakse;
- Soojusenergia salvestamise akumulatsioonipaak – on tehnorajatis, seega toetatakse;
- Soojuspump jääksoojuse kasutamisele võtmiseks ettevõtte soojusvajaduse lahendamiseks – ei ole tehnovõrk ega -rajatis, seega ei toetata;
- Kohalik hoone küttesüsteem – ei ole tehnovõrk ega -rajatis, seega ei toetata.

21. Millised on täpsed abikõlblikud kulud, mis meede katab?

Abikõlblikud on toetatava tegevuse elluviimiseks vajalikud mõistlikud kulud.

Abikõlblikud pole järgmised kulud:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115 artikli 73 lõikes 3 sätestatud kulu;
- 2) käibemaks;
- 3) töötasu;

- 4) uuringu tegemise kulu;
- 5) maa ja olemasoleva ehitise ostmise kulu;
- 6) kasutatud masina, seadme või muu sisseseade ostmise kulu;
- 7) veo- või sõidukulu, mis ei ole seotud § 5 lõike 1 punktis 3 nimetatud ostetava materiaalse vara kohaletoimetamise, paigaldamise või seadistamisega;
- 8) sõidu- või veovahendi, sealhulgas mootor-, vee-, õhu- või maastikusõiduki, liikurmasina, traktori, jalgratta, pisimopeedi, kerg-, tasakaalu- või robotliikuri, niiduki, rööbassõiduki, haagise või auto alusel valmistatud eritöömasina ostmise kulu olenemata selle sõidu- või veovahendi tehniliste andmete kohasest liikumiskiirusest;
- 9) päikese-, tuule- ja akupargi rajamise ning elektrienergia tootmiseseadme, sealhulgas elektrienergiat salvestava seadme ostmise ja paigaldamise kulu;
- 10) põllumajandusliku grupierandi määruse artikli 55 tähenduses maapiirkonnas põhiteenuste ja taristu investeringuteks mõeldud tegevuste elluviimise korral taastuvenergia, energiasäästu ja lairibataristu investeringute kulud sama artikli lõike 3 punkti a alusel;
- 11) enne PRIA-le kohaliku ettevõtlustaristu toetuse taotluse esitamist tekkinud kulu;
- 12) kohaliku ettevõtlustaristu toetuse raames toetatava tegevuse elluviimise seisukohast põhjendamatu kulu.

22. Mis on toetuse kasutamise lõpptähtaeg?

Toetuse saaja peab toetuse abil ostetud, ehitatud või renoveeritud vara võtma sihipäraselt kasutusse kahe aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt 30. juunil 2029.

23. Kuidas on võimalik toetuse kasutamist liigendada (perioodid, etapid ja summade suurus)? Kas 2-5 aastat (etappi) sobib?

See on ettevõtja otsustada, kuidas ta projekti elluviimise planeerib. Objekt peab olema valmis ja kasutusele võetud hiljemalt kahe aasta jooksul alates taotluse rahuldamise otsusest.

24. Kas samaaegselt taotlede nii huubile, kui taristule on võimalik mõlemat kasutada suurema projekti puhul?

Taotlejal on võimalik esitada üks taotlus kohaliku ettevõtlustaristu toetuse saamiseks ja teine ettevõtlushuubi toetuse saamiseks. Kummagi toetuse puhul on toetuse piiriks 800 000 eurot. Taristuobjekti maksumuse piiriks on 2 miljonit.

25. Mitu töökohta peab taristu projekt minimaalselt looma?

Minimaalselt loodavate töökohtade arvu ei ole sekkumise määрусega ette antud.

26. Oleme ehitamas Essu külla, Lääne-Virumaale uut farmi, kas uuele farmile taristu loomine läheb ka toetuse alla?

Farm on põllumajanduslik tegevus ja seega ei ole see tegevus abikõlblik.

27. Soovime hankida olemasolevale päikesepargile energia salvestamise seadmed (akud), kas see on abikõlblik?

Tegemist ei ole abikõlbliku tegevusega.

28. Soovin ehitada GPU rendikeskust ehk Ai-le arvutusvõimuse rentimine läbi vast.ai.

GPU rendikeskuse puhul peab enne taotluse esitamist olemas olema hoone, kuhu taristut soovitakse rajada.

29. Kas põllumajandusettevõttele puurkaevu rajamine on abikõlblik?

Põllumajandusettevõttele puurkaevu rajamine ei ole abikõlblik tegevus. Kohaliku ettevõtlustaristu toetust ei anta äriühingule, kelle tegevusala on põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük (EMTAK-i jagu A).

30. Millised on suurettevõtte toetusvõimalused ning välistused?

Suurettevõtted saavad toetust taotleda vähese tähtsuse abina ja [üldise grupierandi määruse](#) alusel antava abina.

31. Kas EMTAK koodiga 10131 ettevõtte on abikõlblik?

EMTAK kood 10131 kuulub jao "C" alla, mis on töötlev tööstus. Jah, see on abikõlblik tegevusvaldkond.

32. Kas KOVi allasutus, nt vee-ettevõtte, saab seda toetust kasutada?

Kohaliku ettevõtlustaristu toetust antakse äriühingutele. Kohalik omavalitsus ise ei saa toetust taotleda. Kui vee-ettevõtte on äriühing, siis saab taotleja olla tema ning kui kohalikul omavalitsusel on vee-ettevõttes osalus, siis pole see toetuse taotlemisel takistuseks.

33. Kas ettevõtte laoplatsti asfalteerimiseks on antud meede abikõlblik? Ja näiteks, kui ei ole võimalik saada 3 hinnapakkumist asfalteerimiseks, mis saab siis?

Laoplatsti asfalteerimine ei ole abikõlblik. Toetatakse ettevõtja majandustegevuseks vajaliku side, interneti, elektri, gaasi, soojusenergia, vee ja kanalisatsiooniga seotud kohaliku taristu ehitamist, rekonstrueerimist ning vastava taristuga liitumist.

Kohaliku ettevõtlustaristu toetuse taotleja võib küsida alla kolme hinnapakkumuse vaid juhul, kui toetuse taotleja põhjendab, miks ei ole kolme hinnapakkumust küsida objektiivselt võimalik.

34. Kas saab esitada mitu projekti - meie ettevõtte näiteks elektriliitumise osas nii taotleja kui kasusaaja ja kanalisatsiooni osas taotleja vee-ettevõtte ja meie kasusaaja?

Jah, on võimalik nii, et üks äriühing esitab taotluse elektriliitumiseks ning teine äriühing esitab taotluse kanalisatsiooni kordategemiseks.

35. Kui külas asuv ettevõtte vastutab enda ja lähiümbruse vee- ja kanalisatsiooni eest, aga ei ole vee-ettevõtte, siis kas on võimalik ettevõttel sellele vaatamata taotlus esitada, et saada toetust vee- ja kanalisatsioonitaristu rekonstrueerimiseks/renoveerimiseks?

Toetuse taotleja saab olla ainult äriühing ning toetusest kasusaajad peavad olema ettevõtjad. Täpsem vastus sõltub projekti iseloomust. Toetusmeede on ellu kutsutud spetsiifiliselt just ettevõtete taristutega seotud kitsaskohtade leevendamiseks.

36. Projekti kulud on puurkaevu ehitus, vee- ja kanalisatsioonitrasside rajamine. Kas abikõlblikud on ka pumbajaama, pesumaja ja pesemisruumide (dushiruumid) ehitus? Turismiettevõtte.

Abikõlblikud on tehnorajatised (puurkaev, vee- ja kanalisatsioonitrassid ning pumbajaam). Abikõlblikud ei ole pesumaja ja pesemisruumide ehitamine, kuna nende puhul ei ole tegemist tehnorajatistega.

37. Täiendav küsimus minu eespool olevale küsimusele: ettekande põhjal on selge, et pumbajaama hoonena rajamine, kui tehnorajatise oluline osa, on abikõlblik. Aga kui turismiettevõtte soovib pumbajaama hoonega ühe hoonena ehitada ka pesumaja (nn pesumasinat ruum) ja klientide pesemisruumid (dushid ja wc-d), kas seda saab lugeda omaosaluseks toetusprojektis?

Toetatav on see osa hoonest, mis hõlmab pumbajaama (peab olema eristatav nii projektis kui ka hinnakalkulatsioonis). Omaosalus arvutatakse abikõlblike kulude pealt ja antud juhul on abikõlblik osa hoonest, mis hõlmab pumbajaama.

38. Saan aru, et elektrivõrguga liitumise toetust mikroettevõttele alla 20 000 € sellest meetmest pole võimalik saada. Millist avatud meedet võiks selleks kasutada?

Paljude projektide puhul on otstarbekas kasutada maapiirkonnas tegutsevate ettevõtete konkurentsivõime suurendamise toetust, mille kohta leiab infot [PRIA kodulehelt](#) ja mis on jooksvalt avatud kuni eelarvevahendite lõppemiseni.

39. Kui kohalikud omavalitsuse asutused, ettevõtted ning ka eraisikud saavad taristust kasu, siis peab ettevõtted + KOV asutused kasu olema suurem kui eraisikute oma. Kuidas seda hinnatakse? Milliseid kinnitusi on vaja?

Toetuse eesmärk ei ole avalikes huvides rajatavate tehnovõrkude toetamine. Toetatakse ainult ettevõtja majandustegevuseks vajaliku side, interneti, elektri, gaasi, soojusenergia, vee ja kanalisatsiooniga seotud kohaliku taristu ehitamist, rekonstrueerimist ning vastava taristuga liitumist.

Taotlusele tuleb juurde lisada ettevõtjate nimekiri, kes saavad planeeritavast projektist kasu.

- 40. Kas ettevõtjatele mõeldud ettevõtlastaristu toetuse korral kvalifitseeruks ka ettevõtte, kelle põhitegevuse EMTAK kuulub nii öelda välistatud EMTAK-te hulka (11031 Siidri ja muude marjadest ja puuviljadest kääritatud jookide tootmine), aga toetuse eesmärk oleks laiendada ja arendada kõrvaltegevusi (55901 majutus ja 93291 Mujal liigitamata lõbustus- ja vaba aja tegevused). Veinimaju võib pidada olulisteks turismiobjektideks ja mõisamajutuseks taristu loomine justkui võiks kvalifitseeruda toetatavaks tegevuseks.**

Loen, et põllumajandusettevõtte korral on see lubatud: *Ettevõtted, kelle põhitegevusala on põllumajandus, saavad toetust taotleda ainult selliste tegevuste jaoks, mis pole seotud põllumajandusega.*

Siidri tootmine kuulub EMTAK jagu "C" alla, mis on töötlev tööstus. See on abikõlblik tegevusvaldkond. Samuti on abikõlblikud valdkonnad ka majutus ja vaba aja tegevused.

- 41. Kas toetust tehnorajatise ehitamiseks hõlmab ka näiteks keskkütet mitteomavate siseruumide kütteseadmetega varustamiseks, näiteks põrandaküte või radiaatorite paigaldamine?**

Hoonesisesed tehnosüsteemid ei ole abikõlblikud.

- 42. Kas eelnev toetuse taotlusel esitatav projekteerimine saab olla osa kogu projekti kulus, st kuluna taotleja omaosaluse 50% hulgas arvestatud?**

Ei saa. Ehitusprojekt, kui see on ehitusseadustiku järgi vajalik, peab olema olemas toetuse taotlemise ajaks (esitatakse koos taotlusega) ja ehitusprojekti tellimise kulu peab tegema taotleja.

- 43. Kas toetuse abil on võimalik soojusenergiataristuna luua hoone tarbeks maaküttesüsteem koos vajalike seadmetega?**

Ettevõtja saab toetust taotleda majandustegevuseks vajaliku soojusenergiataristu rajamiseks koos taristu toimimiseks vajalike lahutamatute seadmetega. Hoonesisene tehnosüsteem ei ole abikõlblik, seega ka radiaatorid, põrandaküte jne ei ole abikõlblikud.

44. Kas toetatakse ka sadevete torustiku väljaehitamist tee alla? Tee, ma saan aru, ei ole abikõlblik?

Kui sadevee torustik on tee toimimiseks vajalik rajatis, ei ole tegemist abikõlbliku tegevusega. Kui puuduv sadevete torustik on ettevõtte majandustegevuse seisukohast vajalik ning pole seotud tee toimimisega, on tegemist abikõlbliku tegevusega.

45. Kas suurema elektrigeneraatori soetamine/rajamine läheb meetme alla? Kitsaskoht on maapiirkonnas, et kui on tormide tõttu elekter ära ning meie ettevõttel on kriitiline, et 24/7 elekter toimib.

Käesolev toetusmeede ei toeta elektrigeneraatori soetamist.

46. Kas reovee kogumispäak ja torustik, selleks, et koguda reovett, mida kasutada biogaasiks, st väärindada, on abikõlblik?

Kui reovee kogumispäak ja torustik on äriühingu majandustegevuseks vajalik, on tegemist abikõlbliku tegevusega.

Lisaks juhime tähelepanu, et kohaliku ettevõtlustaristu toetust ei anta äriühingule, kelle tegevusala on põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük (EMTAK-i jagu A).

47. Kas ventilatsioonisüsteemi rajamist ja väljaehitust ka rahastatakse?

Hoone sisene tehnosüsteem ei ole abikõlblik.

48. Kas projekt sobib kütte, vee ja ventilatsioonisüsteemi ehitamiseks ja rekonstrueerimiseks?

Hoone kütte-, vee- ja ventilatsioonisüsteemi ehitamine ning rekonstrueerimine ei ole abikõlblikud.